

KUVA & TARINA

Viimesyöksyinen hirvenhaaska oli tänä keväänä karhupiireissä kova sana. Niinpä riistakamerakarhukuvaaja Esko Poutanen pääsi herkuttelemaan hienoilla karhukuvilla.

Ensimmäiset karhut nousivat talvipesästä tavallisesti maaliskuun 20. päivän tienoilla. Tämän kevään varhaisimmat havainnot kirjautuivat riistantutkijoille Mäntästä maaliskuun viimeisellä viikolla. Pohjois-Hämeessä ja Keski-Suomessa oli tuolloin liikkeellä useampi nalle.

– Upottava vuosikalumi piti kevään ensimmäiset otsot kuitenkin pitkään pesien lähellä, joten jälkiä kertyi aluksi maastoon harvakseltaan, kertoo kuluneesta karhukeväystä suurpetotutkija **Ilpo Kojola** Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta.

Herättyään karhu kaataisi mielellään hirven. Karhun painoa kestävä kantohankea ei kuitenkaan tänä keväänä tullut, joten saalistus jäi useimmilta otsoilta haaveeksi. Vanha haaskapaikka olikin kullannarvoinen kätkö. Rantasalmella sellaiselle ilmestyi pitkäperjantain yönä mustanpuhva karhu.

VUOSI VESIPERÄÄ

Kerroimme Metsästys ja Kalastus -lehden Luonnossa 2009 -kirjassa **Esko Poutasesta**, jonka intohimoihin kuuluu hirvien ja karhujen riistakamerakuvaus. Vielä tuolloin hänellä oli ollut epäonnea seutukunnalla asustavan suuren karhu-uroksen kuvaamisessa. Syksyllä 2008 hän myöhästyi kuvauspaikalta vaivaisella yhdellä yöllä.

– Hirviporukkamme kerää syksyllä saalistähteet yhteen paikkaan.

”ISO MUSTA” nousi hangelle pääsiäisenä

Suuri uroskarhu oppi käymään haaskalla juuri sinä syksynä ja on ollut siitä lähtien vakituinen kevät- ja syksyvieras, Tuusmäen Erän hirvenmetsästäjä Esko Poutanen paljastaa.

Hänellä on käytössä kuitenkin vain yksi riistakamera, joten sitä ei voi pitää jatkuvasti samassa paikassa. Tuona epäonnisevana syksynä karhu oli jo käynyt hirvenroipeilla. Se oli raahannut muun muassa taljan ja kallon kymmenien metrien päähän kuopasta ilmeisenä aikomuksestaan piilottaa ne uudestaan.

Passikuvaaja-Poutanen raahasi taljan ja kallon takaisin haaskahautaan, jotta karhukin tulisi vielä kameralle. Esko myös hiekoitti haaskan ympäristön ja haravoi sen tasaiseksi. Taktikka on tuttu jo Aku Ankasta. Siinä yöllisen jääkaappivarkaan jäljet tallentuvat takuuvarmasti

jauhoihin, Poutasen versiossa hiekkiaan.

Lopuksi mestari kiinnitti riistakameran haudan partaalla kasvavan kuusen kylkeen.

– Karhu ei käynyt haaskalla enää kertaakaan sinä syksynä, viisi vuotta riistakamerakuvausta harrastanut alan pioneeri Esko Poutanen harmitteli tuolloin.

HAASKAN VALTIAS

Riistakamerakuvaussessakin sitkeys palkitaan. ”Iso musta” ilmestyi hirvihaaskalle tänä pääsiäisenä ja pysytteli ruokapaikan vieressä yli viikon. Sitten se oli viikon poissa palaten vielä yhtenä yönä 19.4.2010.

Esko Poutanen ikuisti eläimestä useita kymmeniä onnistuneita otoksia. Sen talvipesäkin oli haaskan läheisyydessä. Korjuupesältään se teki joka yö kaksi säännöllistä ruokaretkeä haas-

kalle. Useimmiten ensimmäinen käynti osui kello 20:30 tienoille. Toisen kerran se vieraili ruokaitalla kello 3:00–4:00.

– Karhulla oli tapana kahmoa haaskalta syötävää mukaansa ja kuljettaa se kaluttavaksi suojaamaan taimikkoon.

Haaskan ympäristöön talleantuivat vahvat polut, joita karhu käytti säännöllisesti. Kuvavalkoiman monipuolistamiseksi otsoa kuvattiin myös niiden varrelta.

– Muita karhuja ei haaskalla vierailut, sillä ”iso musta” on alueemme ykköskarhu. Se liikkuu monen pitäjän alueella ja jättää noin 16 senttiä leveää etutassun jälkeä, Poutanen kertoo.

Keväällä tuttu karhu painaa noin 200 kiloa. Syksyllä se lihoo 50 kiloa.

Maassamme talvehtii noin tuhat karhua. Venäjällä käy nukkumassa jopa 200 kesäisin Suomessa asustavaa karhua. Viimeiset karhut lähtivät liikkeelle Lapissa vasta vapun jälkeen. Ne olivat perinteisesti pennullisia naaraita. ■

JERE MALINEN